

Zgodovina Obzornika zdravstvene nege

Marjeta Berkopec

Obzornik zdravstvene nege je strokovno-znanstvena revija Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, ki že več kot pet desetletij pomembno prispeva k profesionalnemu razvoju zdravstvene in babiške nege Slovenije.

Leta 1967 je izšla prva številka Zdravstvenega obzornika, ki se je leta 1994 preimenoval v Obzornik zdravstvene nege. Ob 50-letnici neprekinjenega izhajanja je predsednica Zbornice – Zveze Monika Ažman (2016) zapisala, da še vedno ostaja edina in zato še toliko bolj pomembna revija, ki s svojimi znanstvenimi in strokovnimi vsebinami pomembno vpliva na pridobivanje novih znanj medicinskih sester in babic ter s tem na razvoj zdravstvene in babiške nege v slovenskem prostoru. Njen pomen je še toliko večji, ker je revija obogatenjena z gostujočimi tujimi prispevki in ima uredniški odbor z mednarodno zasedbo, hkrati pa je prosto dostopna na svetovnem spletu.

Potrebo po sestrskem glasilu (Keršič & Klemenc, 2017) so nakazale že absolventke Šole za sestre Zavoda za socialno-higiensko zaščito dece v Ljubljani, ki so leta 1927 ustanovile Organizacijo absolventk šole za sestre v Ljubljani. Prvo strokovno revijo na področju zdravstvene nege so medicinske sestre na Slovenskem dobile leta 1954, ko je Centralni higienski zavod v Ljubljani začel izdajati strokovno in informativno glasilo Medicinska sestra na terenu. Revija je izhajala do leta 1961.

Po premoru šestih let je Zveza društev medicinskih sester Slovenije na svoji skupščini leta 1966 sklenila, da ponovno začne izdajati strokovno glasilo. Tega sklepa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, najbrž pa tudi pomanjkanja primerne strokovnega gradiva, ni bilo lahko uresničiti. V dogovoru z Društvom otroških sester in Društvom fizioterapevtov in delovnih terapevtov je v letu 1967 izšla prva številka skupnega instruktivno-informativnega glasila Zdravstveni obzornik (Grbec, 1997).

Članice prvega uredniškega odbora (Cita Bole, Ivana Dolenc, Anica Gradišek in Cilka Potokar) so v uvodniku (1967) prve številke poudarile, da se bo Zdravstveni obzornik osredotočil na ključna vprašanja zdravstvenega varstva: na utrjevanje zdravja in preprečevanje bolezni, na nego bolnika in medicinsko rehabilitacijo. Poudarile so pomembno dejstvo, da z najbolj razširjenimi, skorajda nepogrešljivimi oblikami izobraževanja: s predavanji, seminarji, tečaji in strokovnimi ekskurzijami le ne moremo zajeti večjega obsega, kaj šele slehernega zdravstvenega delavca. Da ima tiskana beseda nedvomno svojo posebno vrednost, ne samo glede na možnost množičnega obveščanja, temveč tudi za nepretrgan in poglobljen študij. Izrazile so željo, da bi Zdravstveni obzornik

postal nepogrešljiv vsem, ki jim skrbi za zdravje prebivalstva ne nalaga samo poklicna dolžnost, temveč tudi poslanstvo človečnosti. Zapisale so tudi pričakovanje, da v stroki ne bo nikogar, ki ne bi bil naročnik svojega strokovnega glasila.

Urednica Neža Jarnovič (1976) je ob 10-letnici izhajanja Zdravstvenega obzornika zapisala, da je revija upravičila svoj obstoj in ima dobro perspektivo za nadaljnjo rast in razvoj. Postala je obvezno učno čtivo dijakom zdravstvenih šol in uspešen pripomoček zdravstvenim delavcem za strokovne izpite, predvsem pa potrebno strokovno čtivo medicinskim sestram za utrjevanje in dopolnjevanje strokovnega znanja za vsa delovna mesta v zdravstveni službi. Dve tretjini glasila so zavzemali strokovni članki, tretjina pa je bila namenjena društvenim rubrikam (Strajnar, 1986). Precej se je razširil tudi krog sodelavcev (zdravnikov) in še posebej medicinskih sester s čedalje bolj kakovostnimi članki in drugimi prispevki.

Da ima tiskana beseda nedvomno svojo posebno vrednost, ne samo glede na možnost množičnega obveščanja, temveč tudi za nepretrgan in poglobljen študij.

Rubrike v prvem delu glasila so vsebovale strokovne članke, v drugem delu pa aktualne novosti in pobude, dogodke ter zanimivosti iz življenja in dela medicinskih sester in drugih zdravstvenih delavcev. Prvi letniki glasila (1967–1969) so imeli naslednje rubrike: Članki, Mejniki našega zdravstva, Zgodovinski portreti, Organizacija zdravstvene službe, Iz društvenega življenja, Osebne vesti, Beležke ob knjigah in Zanimivosti. Drugi letnik (1968) je dobil novo naslovno stran (prva sprememba), ki jo je oblikoval arhitekt Mitja Omersa, tretji letnik (1969) pa še rubriko Novosti – izkušnje – pobude. Od četrtega do desetega letnika (1970–1976) se je glasilo le malo spremenilo. Posamezne rubrike so bile opuščene, nekaj pa je bilo uvedenih le občasno: Članki, Lepslovje, Spomini iz NOV, Novosti – izkušnje – pobude, Organizacija zdravstvene službe, Iz društvenega življenja, Osebne vesti, Beležke ob knjigah in Zanimivosti (Strajnar, 1986). Po letu 1974 je glasilo dobilo vlogo in oznako informativnega, strokovnega in poklicnega glasila slovenskih medicinskih sester in ga je izdajala samo Zveza društev medicinskih sester Slovenije (Grbec, 2007).

Od enajstega do štirinajstega letnika (1977–1980) se je število rubrik zmanjšalo, nekoliko pa se je spremenilo tudi njihovo zaporedje: Članki, Osebne vesti, Novosti – izkušnje – pobude, Organizacija zdravstvene službe, Iz društvenega življenja, Beležke ob knjigah in Zanimivosti. Enajsti letnik (1977) je dobil novo naslovno stran (druga sprememba), ki jo je ob 10-letnici izhajanja ponovno oblikoval arhitekt Mitja Omersa.

Članki v prvem delu glasila so dobili povzetek (od leta 1981 dalje izvleček) v slovenskem in angleškem jeziku, stalno obliko in bibliografsko navedeno literaturo. Od trinajstega letnika (1979) dalje imajo članki oznako univerzalne decimalne klasifikacije (UDK), glasilo je dobilo slovensko in angleško kazalo, oznako UDK in letno kazalo. Od petnajstega do dvajsetega letnika (1981–1986) ima glasilo ustaljeno notranjo ureditev, vsebinsko pa je razdeljeno na tri dele: Članki, Novosti – izkušnje – pobude z rubrikami: Razvojno-raziskovalno delo, Strokovno izpopolnjevanje, Organizacija dela in Koledar strokovnih srečanj (od 1983 dalje) in Iz društvenega življenja z rubrikami: Poročila o delu, Strokovna srečanja, Iz urada Mednarodne zveze medicinskih sester (to rubriko so leta 1980 opustili), Osebne vesti, Beleške ob knjigah, Iz Biomedicine Slovenije (rubrika je bila uvedena v letih 1981–1984), Zanimivosti, Slikovno sporočilo (od leta 1981 dalje) in Sporočilo. Glasilo svoje temeljne naravnosti ni spremenilo, kaže pa se postopno prehajanje od kronikalnega beleženja dogodkov k prečiščenemu strokovnemu in vsebinskemu konceptu. Za obdobje od petnajstega letnika (1981) dalje je značilno večje število kakovostnih člankov medicinskih sester. Številne so ob študiju na II. stopnji pripravile za objavo svoje seminarske in diplomske naloge, s predstavitvijo različnih vidikov zdravstvene nege, socialno-medicinske problematike ter strokovne dejavnost medicinskih sester. Pomemben vir člankov in prispevkov za stalne rubrike so bili tudi številni seminarji strokovnih sekcij Zveze društev medicinskih sester Slovenije (Strajnar, 1986).

Od leta 1985 ima vsaka številka tudi uvodnik, ki obravnava aktualno strokovno tematiko ali vprašanja s področja zdravstva. V vseh letih so se vsebine v reviji spreminjale in tudi kakovostno in metodološko napredovale. K razvoju so mnogo prispevale posameznice in posamezniki, ki so vzporedno s pridobivanjem strokovne in univerzitetne izobrazbe objavljali svoje študijske in raziskovalne dosežke in jih posredovali širši javnosti (Grbec, 2007).

Ob 20-letnici je takratni urednik Janez Strajnar (1986) zapisal, da je med avtorji v zadnjih treh letih čedalje več medicinskih sester in v posameznih številkah glasila občasno že prevladujejo članki s področja zdravstvene nege. Pri izbiri člankov za objavo je uredništvo dajalo prednost člankom, ki obravnavajo področje zdravstvene nege, tistim, ki jih napišejo medicinske sestre, ter člankom, ki obravnavajo različna medicinska in druga področja in so tudi metodično dobro zasnovani, predvsem glede načina razkrivanja in opredelje-

vanja problema, prikazovanja in razpravljanja o rezultatih obravnave, opreme članka itd. Uredništvo je več časa namenilo tudi individualnemu delu z avtorji pri zasnovi člankov in pri usklajevanju strokovnih, terminoloških in jezikovnih popravkov. Nikoli ni bil namen uredništva, da bi zavračali prispevke, ki po vsebini in obliki ne ustrezajo povsem zahtevam glasila, temveč da bi jih izboljšali na raven, primerno za objavo v Zdravstvenem obzorniku (Strajnar, 1986).

Prvi dve leti je Zdravstveni obzornik izhajal v treh (1967–1968), kasneje od leta 1969 do 1977 v štirih, od leta 1978 do 1985 pa v šestih številkah letno. Leta 1986 in 1987 je izhajal štirikrat letno v dvojni številki, od leta 1988 do leta 1994 pa trikrat letno v dvojnih številkah (Grbec, 2007).

Konec leta 1992 je bila ustanovljena stanovska organizacija slovenskih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Zbornica zdravstvene nege Slovenije (ZZNS) (Keršič & Klemenc, 2017).

Zdravstveni obzornik se je leta 1994 preimenoval v Obzornik zdravstvene nege ter dobil oznako strokovnega glasila Zbornice zdravstvene nege. Z novim imenom je strokovni časopis še bolj jasno opredeljeval strokovno področje, ki mu pripada (Grbec, 1997). Revija je v tem letu spremenila likovno podobo, povečala se je velikost na 20 x 27 cm in nekoliko se je spremenila tudi notranja ureditev. Besedilo se je začelo tiskati v dveh kolonah (Grbec, 2007).

Z vse večjim izobraževalnim razvojem v zdravstveni negi in napredovanju v kakovosti objavljenih člankov se je s časom pojavila potreba po vrednotenju same revije in vrednotenju prispevkov. Da bi dosegli strokovno in znanstveno primerljivost in se enakovredno z ostalimi disciplinami uvrščali v strokovno-informacijski prostor v Sloveniji in svetu, je uredniški odbor Obzornika zdravstvene nege leta 2000 sprejel sklep o tem, da revija napreduje iz kategorije revij z uredniško recenzijo v kategorijo revij z zunanjo strokovno recenzijo. Sprejet je bil tudi predlog seznama recenzentov, ki so uveljavljeni strokovnjaki na določenem področju (Grbec, 2007), kar je bil pomemben korak k izboljšanju kakovosti Obzornika zdravstvene nege. Urbančič (2001) poroča, da so časopis uvrstili med časopise z zunanjo recenzijo in uvedli raziskovalne strani, ki pa so jih po nekaj letih ukinili (Dornik, 2007). Oblikovali so tudi nova navodila za pripravo člankov in za delo recenzentov. V začetku ni bilo lahko, saj se je občutno podaljšal čas do objave člankov. V vsaki številki je bilo v prvem delu poleg uvodnika objavljenih nekaj izvirmih znanstvenih člankov, sledili so strokovni članki, v drugem delu revije pa No-

vosti – izkušnje – pobude, Beležke ob knjigi in Osebne vesti. Občasno so bile dodane še posebne rubrike; tako je v letu 2001 in 2002 obstajala rubrika Raziskovalne strani, v letih 2004 in 2005 pa 10-letnica Kodeksa etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Revija je postala urejena po uredniških standardih in zajeta v seznam evropskih revij, ki objavljajo tudi raziskovalne vsebine in imajo izvlečke v angleškem jeziku (Directory of European Nursing Journals). Revijo sta indeksirala in abstrahirala Index Medicus (IM) in Cumulative Index of Nursing and Allied Health Literature (CINAHL) (Grbec, 2007).

V letu 2005 se je revija uvrstila na seznam slovenskih revij Ministrstva za šolstvo, znanost in šport, ki so citirane v mednarodnih bibliografskih bazah in objavljajo znanstvene članke (Grbec, 2007).

V obdobju 2002 do 2006 je bilo v Obzorniku zdravstvene nege objavljenih vse več izvirnih in preglednih znanstvenih člankov (Dornik, 2007), kar sledi cilju, da časopis preraste v znanstveno publikacijo. Kot se za potrebe vrednotenja raziskovalne uspešnosti vodijo bibliografije raziskovalcev, se vodijo tudi bibliografije prispevkov v serijskih publikacijah, tudi le-te so dostopne preko spletne strani Inštituta informacijskih znanosti Maribor (IZUM). S pomočjo mednarodne standardne številke serijske publikacije (International Standard Serial Number – ISSN) lahko spremljamo t. i. tipologijo objavljenih člankov v COBISS.SI (Kooperativni online bibliografski sistem in servisi) oz. t. i. rekapitulacijo po tipologiji; v zavihku Bibliografije prispevkov v serijskih publikacijah je dostopna rekapitulacija tipologij po letih izdaje. Tiskana različica Obzornika zdravstvene nege je od leta 1994 dalje prepoznavna po ISSN 1318-2951. Ne smemo pozabiti, da je današnji Obzornik zdravstvene nege nadaljevanje Zdravstvenega obzornika, ki je prepoznaven po ISSN-ju 0350-9516 in je izhajal od leta 1967 do 1993 (Mihelič Zajec & Dornik, 2008).

Leta 2007 je Obzornik zdravstvene nege obeležil 40-letnico izhajanja. Dornik (2007) navaja, da revija objavlja izvirne znanstvene članke, pregledne in strokovne članke, recenzije, poročila in novosti iz prakse zdravstvene nege. Prispevki obravnavajo vsa področja zdravstvene nege, spodbujajo zdravje posameznika, družine in skupnosti, spodbujajo razvoj prakse, izobraževanja in managementa zdravstvene nege.

Da bi postal Obzornik zdravstvene nege čim bolj prisoten v strokovni in raziskovalni javnosti (Mihelič Zajec & Dornik, 2008) se je poleg tiskane izdaje začela pripravljati tudi di-

gitalna različica, sprva le z naslovi člankov, imeni avtorjev, ključnimi besedami in izvlečki. V letu 2008 so se lotili projekta digitalizacije in arhiviranja časopisa na spletu v obsegu celotnih besedil. Prisotni so postali tudi v Digitalni knjižnici Slovenije (dLib.si) – spletnem portalu za dostop do digitalizirane kulturne dediščine, znanja in narodovih pisnih zakladov.

Spletna stran <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/>, ki je 12. 5. 2008 doživela prenovu, se je dograjevala tudi v letu 2012. Zgrajen je bil celotni arhiv za Obzornik zdravstvene nege in Zdravstveni obzornik ter Medicinska sestra na terenu. Na spletu so postali v celotnem besedilu prosto dostopni vsi letniki od leta 1954 do 2008. Štiriletni zamik e-objave je bil uveden iz razloga zagotavljanja naročniških sredstev za izdajo tekočih števil (Mihelič Zajec & Dornik, 2012).

Številke časopisa so v letu 2009 postale tanjše zaradi uporabe drugačnega tiskarskega papirja. Prišlo je tudi do oblikovnih sprememb: na hrbtni strani vsake številke je vnesena veljavna okrajšava časopisa, leto, volumen, številka in strani. Na vrhu zadnje zunanje strani ovitka je na novo napisano angleško ime časopisa: Slovenian nursing review, v nogi pa njegova okrajšava Svn Nurs Rev (Mihelič Zajec, 2009).

Z letom 2012 so prenovili zunanjo in notranjo podobo revije, opremili članke z datumom prispetja in sprejetja v objavo ter navodilom, kako objavljeni članek citirati. Tako so časopis približali standardom za objave. Zaradi vsebinskih zahtev člankov so razširili seznam zunanjih recenzentov. Posamezne izvirne znanstvene članke so prevedli in objavili dvojezično v slovenščini in angleščini. V letu 2012 je bil Obzornik zdravstvene nege indeksiran in abstrahiran v mednarodni bazi CINAHL (Cumulative Index to nursing and Allied Health Literature), v COBIB.SI (Vzajemna bibliografsko-kataložna baza podatkov); v dLib.SI (Digitalna knjižnica Slovenije); v Biomedicini Slovenici. Voden pa tudi na seznamu slovenskih revij, ki so vključene v mednarodne baze podatkov iz seznama ARRS (Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS) (Mihelič Zajec & Dornik, 2012).

Skela Savič (2013), ki je leta 2013 postala urednica Obzornika zdravstvene nege navaja, da je le-ta za nacionalno združenje pomemben vir, ki lahko pomembno prispeva k uresničevanju vizije in strategije razvoja zdravstvene in babiške nege. Zato je poleg kakovostnih člankov domačih avtorjev pomembno tudi odpiranje navzven v smislu vabila tujim avtorjem in povabila mednarodno prepoznanih strokovnjakov v uredniški odbor. Ključnega pomena je branost Obzornika zdravstvene

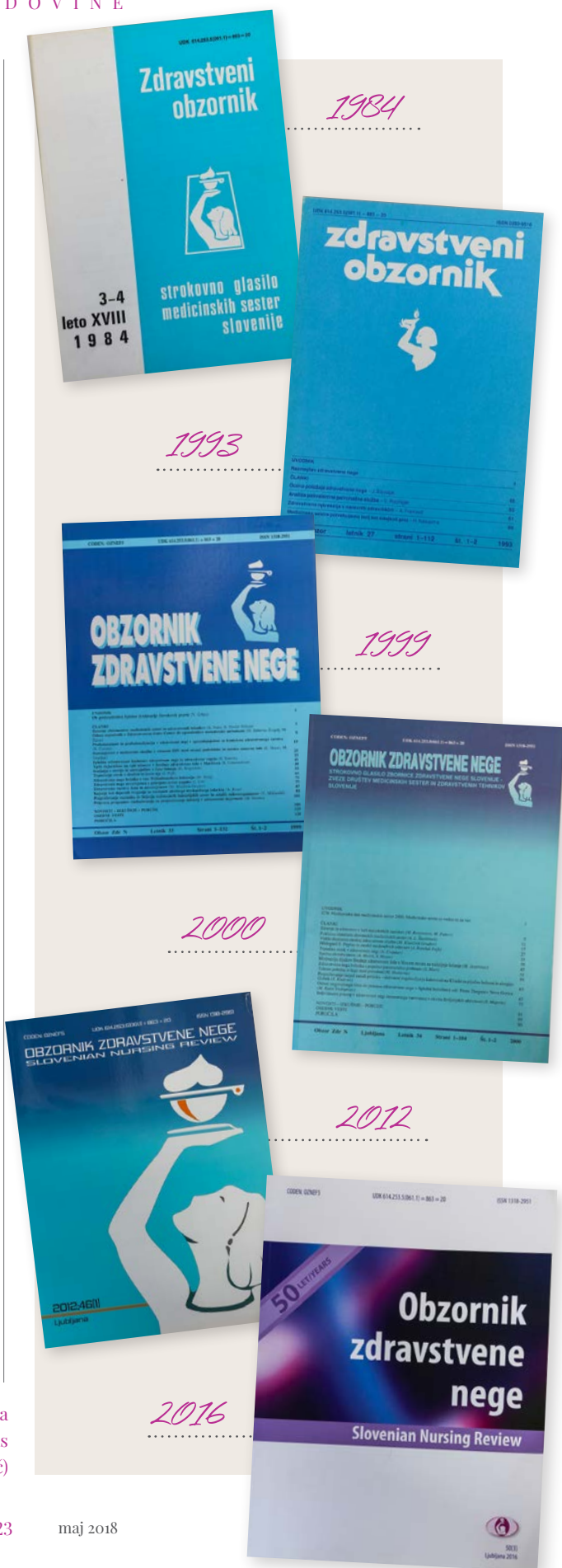
nege v stroki in izven, zato je smiselno začeti s pripravami za odprti e-dostop, kar bo povečalo branost in citiranje člankov. Potrebna je širitev na področju mednarodnih baz in preverjanje kakovosti za pridobitev faktorja vpliva. V skladu z razvojem informacijske tehnologije mora Obzornik zdravstvene nege preiti na oddajo in vodenje članka s pomočjo spletnih programskih orodij (Skela Savič, 2013).

Obzornik zdravstvene nege je od leta 2014 v celoti prosto dostopna revija (Skela Savič, 2014). Odprti e-dostop pomembno prispeva k večjemu branju in širitvi znanj znotraj stroke in izven nje. Povečali so število recenzij na tri, razširili uredniški odbor z mednarodnimi člani, pripravili novo postavitev člankov in dopolnili navodila za objavo, ki so skladna z merili ocenjevanja, saj le kakovostni članki prispevajo nova spoznanja, ki so koristna za strokovno delo ali predstavljajo pomembna spoznanja, ki se uporabljajo v nadaljnjem raziskovanju. Dokaz za kakovost članka je citiranje in povzemanje spoznanj raziskovalcev, ki so objavili v Obzorniku zdravstvene nege in v drugih revijah.

Revija Obzornik zdravstvene nege pomembno prispeva k povečanju znanj in profesionalizaciji zdravstvene nege. V letu 2016 je praznovala 50. letnik izdaje, kar so zaznamovali z uvodniki, ki usmerjajo potreben nadaljnji razvoj zdravstvene nege v Sloveniji (Skela Savič, 2016).

Obzornik zdravstvene nege danes objavlja izvirne znanstvene in pregledne znanstvene članke iz področja zdravstvene nege, babiške nege in interdisciplinarnih področij, prispevke, ki v svojih znanstvenih, teoretičnih in filozofskih izhodiščih obravnavajo področja zdravstvene nege, spodbujajo zdravje posameznika, družine ali skupnosti, spodbujajo razvoj prakse, izobraževanja in menedžmenta zdravstvene nege. Revija ima vzpostavljene mednarodne standarde na področju publiciranja, mednarodni uredniški odbor, širok nabor recenzentov in je prosto dostopna v e-obliki. Članki v Obzorniku zdravstvene nege so recenzirani s tremi zunanjimi anonimnimi recenzijami. Revija objavlja članke v slovenščini in angleščini in izhaja štirikrat letno. Cilj revije je, da članki v svojih znanstvenih, teoretičnih in filozofskih izhodiščih kot eksperimentalne, neeksperimentalne in kvalitativne raziskave ter pregledi literature prispevajo k razvoju znanstvene discipline, ustvarjanju novega znanja ter redefiniciji obstoječega znanja (Obzor Zdrav Neq, 2017).

Naslovnice Obzornika zdravstvene nege skozi čas
(Foto: Anja Kokalj, Vir: Irena Keršič)

Obzornik zdravstvene nege indeksirajo: CINAHL (Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature), ProQuest (ProQuest Online Information Service), Crossref (Digital Object Identifier (DOI) Registration Agency), COBIB.SI (Vzajemna bibliografsko-kataložna baza podatkov), Biomedicina Slovenica, dLib.si (Digitalna knjižnica Slovenije), DOAJ, ERIH Plus in J-GATE (O reviji, 2018).

Od leta 1994 do leta 2000 je Obzornik zdravstvene nege izhajal trikrat letno v dvojnih številkah. Leta 2001 je revija izšla v dveh dvojnih in dveh enojnih številkah. Od leta 2002 do 2017 pa izhaja štirikrat letno. Izjema je bilo jubilejno leto 2007, ko so izšle tri številke: enojna, posebna in dvojna številka.

Naklada revije se je skozi desetletja zelo spreminjala. Na začetku, leta 1976 je bila 2000 izvodov, nato je iz leta v leto naraščala. Leta 1984 se je zvišala na zavidljivih 7000 izvodov. Nato spet beležimo trend upadanja, v letu 1992 je znašala 4500, v letu 2006 pa 2500 izvodov (Grbec, 2007). Leta 2016 je naklada prvič padla pod tisoč izvodov. Zadnja številka letnika 51 (2017) je izšla v nakladi 750 izvodov. Revija (Ažman, 2016) kljub prosto dostopni spletni izdaji še vedno izhaja tudi v tiskani obliki, ker se vodstvo Zbornice – Zveze zaveda, da je tiskana beseda skoraj večna in pomeni dodano vrednost. Žal pa število naročnikov upada in vprašanje časa je, kdaj bo finančno breme tiskane oblike Obzornika zdravstvene nege postalo preveliko in ga bo treba opustiti.

Uredništvo skozi čas

Medicinska sestra na terenu: urednica Cita Bole (1954–1961)

Zdravstveni obzornik: glavna in odgovorna urednica: Cita Bole (1967–1969), Neža Jarnovič (1970–1974), Anica Gradišek (1975–1978), Marija Miloradović (1979–1983), Marija Šipec (1984–1992), Veronika Pretnar-Kunstek (1993–).

Urednica /urednik: Neža Jarnovič (1975–1979), Janez Strajnar (1980–1986) in Dunja Kalčič (1987–1993).

Obzornik zdravstvene nege: glavna in odgovorna urednica: Veronika Pretnar-Kunstek (1994–feb. 1997; odgovorna urednica od 1997–(1/2)2001), Vera Grbec (od feb. 1997–2005), Andreja Mihelič Zajec (2006–2012), Brigita Skela Savič (2013–).

Urednica/urednik: Dunja Kalčič (1994–2007), Ema Dornik (2008–2016), Andreja Mihelič Zajec (2013–2016), Mirko Prosen (2017–), Martina Kocbek Gajšt (2017–).

Izvršna urednica/izvršni urednik: Andreja Mihelič Zajec (2013–2016), Mirko Prosen (2017–).

Spletna urednica: Ema Dornik (2008–2016), Martina Kocbek Gajšt (2017–).

Čez leta so se spreminjali uredniški odbori, podoba in oblika besedil, spreminjala se je terminologija in tudi ime glasila. S preimenovanjem revije v Obzornik zdravstvene nege je še jasneje opredeljeno strokovno področje, ki mu pripada, več pa je tudi strokovnih informacij in strokovnih člankov, ki so vedno bolj kakovostni ter so rezultat strokovnega in raziskovalnega dela medicinskih sester. Novo tisočletje je prineslo nove napredke na področju informatizacije. Svetovni splet je odprl neslutene možnosti izmenjave podatkov ter poenostavljen dostop do strokovnih člankov in revij z vsega sveta. Prosto dostopna je tudi znanstvenostrokovna revija Obzornik zdravstvene nege. Žal ostajajo enaki kot pred petimi desetletji tudi izzivi. Še vedno je premalo kakovostnih člankov, odzivnost nekaterih avtorjev je slaba, nekateri pa se ob prejetju recenzentskih anonimnih mnenj ne strinjajo z objavo (Ažman, 2016).

Vsak nosilec oz. nosilka stroke bi morala brati in promovirati Obzornik zdravstvene nege ter stremeti k temu, da se v svoji karieri znajde med avtorji ali soavtorji člankov. V kolikor mu oz. ji to ne uspe, mora delovati v skupini podpornikov in sodelavcev v raziskovalnih skupinah, kjer profesionalno deluje. Obzornik zdravstvene nege ni strošek, je največja pozitivna investicija, ki jo lahko stroka ima, je vir in orodje za nadaljnji razvoj zdravstvene nege in babiške nege v Sloveniji (Skela Savič, 2013).

Obzornik zdravstvene nege je naša revija, je del profesionalizacije slovenske zdravstvene nege in kaže tudi raven objavljanja, ki smo ga dosegli v petdesetih letih delovanja. Zato naj bo revija del vrednostnega sistema razmišljanja vsake medicinske sestre, strokovnih vodij in menedžerjev v zdravstvenih, izobraževalnih in socialnih zavodih ter strokovnjakov v strokovnih sekcijah Zbornice – Zveze, ker vsaka medicinska sestra, ki spremlja revijo, osebno in profesionalno raste ter prispeva k razvoju zdravstvene nege. Naj vas ne odvrne urejenost in sistematičnost, ki jo uredniški odbor zahteva pri oddaji članka in na poti do objave. Le-ta je primerljiva z mednarodnimi revijami in je eden od temeljev oblikovanja, priznavanja in uspešnosti profesije zdravstvene nege v Sloveniji (Skela Savič, 2016).

Literatura:

- Ažman, M., 2016. Profesionalna revija kot eden od pomembnih dosežkov nacionalne strokovne organizacije: ob 50. obletnici izhajanja Obzornika zdravstvene nege. *Obzornik zdravstvene nege*, 50(2), pp. 104–106. Available at: <http://dx.doi.org/10.14528/snr.2016.50.2.101> [5. 3. 2018].
- Dornik, E. 2007. Bibliometrični pregled Obzornika zdravstvene nege. *Obzornik zdravstvene nege*, 41(Suppl 1), pp. 83–92. Available at: <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/2007.41.2.83> [5. 3. 2018].
- Dornik, E. 2009. Zanimivosti s spletne strani Obzornika zdravstvene nege. *Obzornik zdravstvene nege*, 43(4), p. 315. Available at: <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/2009.43.4.315> [5. 3. 2018].
- Grbec, V., 1997. Obzornik zdravstvene nege praznuje tridesetletnico. *Obzornik zdravstvene nege*, 31(5-6), pp. 183–185. Available at: <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/1997.31.3.183> [5. 3. 2018].
- Grbec, V., 2007. 80 let organiziranega delovanja medicinskih sester na Slovenskem 40 let izhajanja Obzornika zdravstvene nege. *Obzornik zdravstvene nege*, 41(Suppl 1), pp. 1–82. Available at: <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/2007.41.2.1> [5. 3. 2018].
- Jarnovič, N., 1976. Ob desetletnici Zdravstvenega obzornika. *Zdravstveni obzornik*, 10(4), pp. 257–258. Available at: <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/1976.10.4.257> [2. 3. 2018].
- Keršič, I. & Klemenc, D., 2017. Ustanovitev strokovne organizacije, njena poimenovanja in preimenovanja. In: Keršič, I., et al. eds. *Negovanje dediščine skozi devet desetletij – organizirano delovanje medicinskih sester na Slovenskem. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije*, pp. 25–45.
- Mihelič Zajec, A., 2009. Poročilo o delu uredniškega odbora Obzornika zdravstvene nege v letu 2009. Available at: http://www.obzornikzdravstvenenege.si/zapisniki/Letno%20porocilo%20UO_2009.pdf [10. 3. 2018].
- Mihelič Zajec, A. & Dornik, E., 2008. Digitalna doba vpliva tudi na Obzornik zdravstvene nege. *Obzornik zdravstvene nege*, 42(4), pp. 241–242. Available at: <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/2008.42.4.241> [5. 3. 2018].
- Mihelič Zajec, A. & Dornik, E., 2012. Uredništvo Obzornika zdravstvene nege poročilo o delu za leto 2012 in program dela za leto 2013. Available at: http://www.obzornikzdravstvenenege.si/zapisniki/Porocilo_UrO_2012.pdf
- Obzornik zdravstvene nege, Namen in cilji*, 2017. *Obzornik zdravstvene nege*, 51(4), p.262.
- O reviji*, 2018. Available at: <https://obzornik.zbornica-zveza.si/index.php/ObzorZdravNeg/about> [5. 3. 2018].
- Skela Savič, B., 2013. *Publiciranje v zdravstveni negi: rezultati bodo prišli s pridobivanjem znanj in spodbudami*. *Obzornik zdravstvene nege* 47(1), pp. 5–7. Available at: <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/2013.47.1.5> [10. 3. 2018].
- Skela – Savič, B., 2014. *Are we aware of our responsibilities for developing nursing care?* *Obzornik zdravstvene nege*, 48(1), pp. 5–11. Available at: <http://dx.doi.org/10.14528/snr.2014.48.1.12> [10. 3. 2018].
- Skela-Savič, B., 2016. *Professionalism in nursing: what is its current level in Slovenia?* *Obzornik zdravstvene nege*, 50(1), pp. 4–9. Available at: <http://dx.doi.org/10.14528/snr.2016.50.1.94> [10. 3. 2018].
- Strajnar, J., 1986. *Dvajset let zdravstvenega obzornika. Zdravstveni obzornik*, 20 (5-6), pp. 257–264. Available at: <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/1986.20.3.257> [5. 3. 2018].
- Urbančič, K., 2001. *Nova rubrika v Obzorniku zdravstvene nege*. *Obzornik zdravstvene nege*, 35(6), p. 265. Available at: <http://www.obzornikzdravstvenenege.si/2001.35.4.265> [5. 3. 2018].
- Uredništvo skozi čas*, 2016. *Obzornik zdravstvene nege*. Available at: http://www.obzornikzdravstvenenege.si/Urednistvo_skozi_cas.aspx [5. 3. 2018].
- Za uvod*, 1967. *Zdravstveni obzornik*, 1(1), pp. 1–2. Available at: http://www.obzornikzdravstvenenege.si/Celoten_clanek.aspx?ID=fa3eecho-95cd-471b-b396-5860141c9868 [2. 3. 2018].